

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 október 30, csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPLAPJA

IV. EVFOLYAM
270. szám

Quo vadis?

Márton Aron püspöki körlevele a római katolikus tanszemélyzet-hez nyilvánosságra került s érthető megütközést váltott ki mind azokban, akik népi demokráciánk megerősítésén s így tömegeink életszínvonalának emelésén, valamint nemzeti jogegyenlőségünk elmélyítésén fáradoznak.

A népi demokrácia előfeltétele, hogy a dolgozó tömegek politikájának, mégpedig a maguk jól fel fogott érdekében. Ez a legszociálisabb értelemben vett politika nem állhat meg elkülönítő felekezeti határoknál. Nem állhat meg az iskola falai előtt sem, nem utolsó sorban azért, mert a mult fasiszta és sovinszta rendszerei éppen a tanszemélyzetet és a tanuló ifjúságot mérgezték meg a legjobban. Márton Aron felhívása az iskolai „politikamentesség”-re nyilvánvalóan ellenkezik tehát az ország s az országban élő magyarság demokratikus haladásával.

Mi mást vártunk mindig Márton Aron püspöktől. Nem elzárkózást a demokratikus fejlődés hatalmas áramlatától, hanem éppen ellenkezőleg: cselekvő bekapcsolódást azoknak a sajátos erényeknek és képességeknek a mozgósításával, amelyeket sokszor a valódi és bensőséges hitélet tud kitermelni. Demokratikus nemzetiségi politikánk már kezdeti korában, a MADOSZ idejében, komoly eredménynek értékelte, hogy ama emlékezetes Vásárhelyi Találkozó közönséjébe sikerült vonnia a becsületos hívők Krisztus-jézését a munkásmozgalom harcoss programjával, mert ez a történelmi adottságok közt védte a békét az idegen uszítókkal szemben. A bázis katolikusokra gondoltunk akkor, akik Franco fasiszta parancsuralmával és imperialista elnyomásával szemben a spanyol demokrácia oldalán küzdöttek a békéért... Ebben a szellemben elvárható volt, amikor az idegen uszítások és fenyegetések újra békét, népeink alkotó együttműködését fenyegetik, hogy Erdély római katolikusainak püspöke is a népi demokrácia megerősítéséért szálljon síkra.

Nem így történt. Már ama mult-kori körlevéllel kapcsolatban, amelyben Márton Aron püspök a Magyar Népi Szövetség munkájától kisérelte meg eltítani papságát, sajnálatos szegszékelt, hogy az egyházi reakció megerősödött s magával ragadja püspökét is. Ez az újabb körlevél megint az egyházi reakció előretörését árulja el. A cél világos. Feledtetni a felekezeti iskolák tanszemélyzetével és növendékeivel, hogy a fejlődő népi demokráciának köszönhetik az állami támogatást, éket vonni állami és felekezeti magyar iskolák közé, megosztani a tanszemélyzetet és az ifjúságot a felekezeti iskolákon belül, megosztani az ittléő magyarságot s elszigetelni a lakosság egyetemétől. Felhasználni arra, hogy reakciós ellenállás alakulhasson ki a népi demokrácia teljes megvalósításával, országépítő munkánkkal, a román-magyar együttműködéssel és a nemzeti egyenjogúság elmélyítésével szemben.

Ki van itt a háttérben? Kik mozgatnak itt egyházi főhatóságokat és élenek vissza a hívők becsületességével? Ma már a leggyeszebb ember is ujjal mutat rá — a világháború nagy tanulságai után — azokra az imperialista uszítókra, akik az észak-amerikai trösztárállyal, akiknek minden eszköz jó arra, hogy a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen igzva, újabb embermészárlást készítsenek elő.

A felelősséget nélkülözö és a hívők tömegeit érintő következményekkel nem számoló hangra felekezeti különbség nélkül mindnyájan egységesen válaszolunk. Ragaszkodunk a béke, a népek közti testvériség, az országépítő népi demokrácia politikájához és annak nevelő rendszeréhez, s visszautasítjuk a kühvő hangú körlevél szavai mögött meghúzódó igazi értelem szerzőt: a népi demokrácia készítő, szabadságukban fenyegető és következetes demokrácia politikai munkájukban gáncsoló idegen imperializmust.

Ma reggel kezdik meg Maniu bünperének tárgyalását Itél az ország népe a reakciós összeesküvők és a dolgozók ellenségei felett

BUKAREST. — Kedden esti adásában jelentette a bukaresti rádió, hogy Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt volt elnöke, Mihailache Ion alelnök és összeesküvő bünársai bünygyi iratait a keddi nap folyamán áttették a bukaresti II. katonai törvényszék tanácsához.

A nagyszabásu hazaárulási és összeesküvési bünper tárgyalását a katonai törvényszék ma, szerdán reggel 8 órakor kezdi meg. A nagy pillanat tehát, amit az ország annyiszor elárult dolgozói vártak és hatalmas tömeggyűléseken országoszte követeltek, elkövetkezett, Maniu, Mihailache és bünársai bírálk előtt állanak. A bírák ez esetben a népet, az országot képviselik. A földművese-

ket, akikől ellopták a földet, akiket évtizedeken át elviselhetetlen adókkal nyomorgattak és sanyargattak. És képviselik az ipari munkásságot, amelynek sorából legjobb fiait gépfegyverezték le Grivicán és Lupényban. Ők kérdezznek ma, ők vonnak felelősségre és velük együtt egy megkínzott, vérbevitt ország hadlövzvegyei, hadiárvtái és az árthatatlan kivégzett csikszentdomokosi és szárazajtai kivégzett ártatlank hozzártatózói.

Az ítélet, ami majd elhangzik a nép és az ország ítélete lesz. Példaadó ítélet mindazok számára, akik a nép és az ország ellen dolgoztak, megpróbálnak dolgozni a jövőben.

Uj áruforgalmi rendszer lép életbe november elsején

BUKAREST. — (Agerpres) November 1-én, szombaton lép életbe az egész ország területén az új áruforgalmi, illetve kereskedelmi rendszer. Az új áruforgalmi rendszer jellegzetessége lesz, hogy bizonyos cikkeket csak kijelölt üzletekben árúsitanak, bizonyos cikkeket pedig szabad forgalom tárgyai maradnak.

Az új rendszerrel kapcsolatosan intézkedés történik a termelés ellenőrzésére és a termelt áruknak a kereskedők közötti arányos és a keresletnek megfelelő mennyiségű szétosztására is. Az áruk szétosztásával egyidejűleg megkezdik működésüket a különböző ipari hivatalok is, amelyeknek jelentős szerep jut az új rendszerű áruforgalom, illetve kereskedelem megszervezésében és lebonyolításában.

KÉT CSOPORTBA OSZTOTTAK BE A MEGYEFŐNÖKSÉGEKET

Teohari Georgescu belügyminiszter a tegnapi napon rendeletet adott ki, amely új alapokon átszervezi a megyefőnökségeket, leszögezzve működési körüket. A megyefőnökségeket a belügyminiszteri rendelet két csoportba osztotta.

Az első csoportba tartoznak Arad, Arges, Buzau, Kolozsvár, Konstanca, Dorohoi, Dolj, Gorj, Hunyad, Ialomita, Ilfov, Mehedinți, Maros, Putna, Roman, Szilagy, Szatmár, Szörény, Teleorman, Temes-Torontál, Valcea és Vlasca vármegyék székhelyein működő prefekturák.

A második csoportba tartoznak Alsófehér, Baja, Botosani, Brassó, Braila, Campulung, Csik, Dorohoi, Falcu, Iasi, Maramaros, Muscel, Neamt, Udvarhely, Olt, Putna, Radauti, Ramnicul-Sarat, Roman, Szeben, Szamos, Suceava, Nagy-és Kisküküllő, Tecuci, Háromszék, Tulcea, Torda, Tutova és Vaslui megyék székhelyein működő megyefőnökségek.

NOVEMBER ELSEJÉN VONULNAK BE AZ UJONCOK

A katonai nagyvezérkar rendeletére az 1947. évi korosztályhoz tartozó ujoncok november elsején, szombaton vonulnak be tényleges katonai szolgálatra. Az első csoportban az egész ország területén a különböző fegyvernemekhez beosztott ujoncok vonulnak be, míg a második csoport az 1948. évi április elsején vonul be. Az ujoncok bevonulásával egyidejűleg megkezdik az 1946. évi korosztályhoz tartozók leszerelését.

HELYZETIJELENTÉST KÉR A PENZINTÉZETKTŐL A LEGFŐBB BANKTANÁCS

A Legfőbb Banktanács felhívást intézett az összes olyan bankokhoz és hitelintézetekhez, amelyek az érvényben lévő banktörvény rendelkezései szerint bankkereskedelmi ügyleteket bonyolítanak le, hogy részletes helyzetijelentést terjesszenek fel a Nemzeti Bankhoz. A helyzetijelentést az érvényben lévő banktörvény rendelkezései

szertint kell a pénzüzeteteknek összeállítaniok, feltüntetve egyben a részvénytőkének a stabilizáció után történt ártértekelését is.

A bankoknak sürgősen jelentést kell tenniök az 1947. évi szeptember 30-iki állományukról, feltüntetve a birtokukban lévő régi inflációs lejbankjegymennyiségeket,

külön jelentésben pedig azt, hogy az 1947. évi augusztus 14-én régi inflációs lejbankjegyekben mennyi volt a pénztárkészletük.

NAGYMENNYISÉGŰ GYAPJU ÉS EKE ERKEZETT A SZOVJETUNIOBÓL

A konstancai kikötőbe tegnap befu-

tottak a „Kurszk” és „Leningrád” nevi szovjet hajók, amelyek nagymennyiségű és értékes anyagokat hoztak Romániának. A szállítmányban van többek között 330 ezer kiló kitünö minőségű gyapju, 10.000 tonna szovjet gyártmányu eke és ezenkívül különböző muszaki cikk és anyag a Szovjet-Román Szállítási Vállalat, a Sovromtransport és a konstancai hajóműhely részére.

Győzött a Szovietunió álláspontja

Az ENSz politikai bizottsága állást foglalt a háborus uszítás ellen

NEWYORK. — Az ENSz politikai bizottság döntött a háborus uszítás elleni fellépés kérdésében, amellyel kapcsolatban *Visszszelji* szovjet kiküldött hatalmas beszédekben mutatott rá az Egyesült Államokban és Görögországban folyó háborus bujtogatásra, leplezte és megnevezte az uszítás főkolompasait. A szovjet küldöttség konkrét javaslatában büntető rendszabályokat javasolt a háborus uszítók ellen. A politikai bizottság végül Franciaország, Kanada és Ausztrália együttes kompromisszumos javaslatát fogadta el, amelynek az értelmében feltérik a közgyűlést, hogy ítéljen el minden háborus propagandát, bárholon eredjen ez.

Az ENSz gazdasági bizottságában több kiküldött az alapokmány megcsérítésének minősítette az Egyesült Államok külföldi segélyprogramját, amely bizonyos esetekben amerikai fámáspontok létesítésére törekszik. A jugoszláv és a fehér-orosz kiküldött hivatkozott arra, hogy az Egyesült Államok megtagadta a segítséget Csehszlovákiától, Jugoszláviától és Magyarországtól, mert nem helyesli ezek kormányzati rendszerét. Ezzel megsértette az alapokmányt, mert az élelmiszert politikai fegyverként használta fel. A fehér-orosz

kiküldött megállapította, hogy a Törökországnak juttatott amerikai kölcsönből utakat és repülőtereket építenek a Szovjetunió határa közelében.

MOSZKVA. — A nagy szocialista forradalom megmentette az országot a nagytökés nyugattól való függéstől s szabaddá és önállóvá tette, állapítja meg a moszkvai „Pravda” „Az októberi forradalom nagyserü vívmányai” című vezércikkében.

A továbbiakban megállapítja hogy a szovjet nép büszkén tekint vissza az elmúlt harminc év alatt megtett hatalmas vívmányokba gazdag utra. Ha a fasiszta imperializmus nem kényszerítette volna háboruba a Szovjetuniót, ma a szovjet városokban és falvakban igen nagyfokú jólét uralkodnék. Mindamelllett a háboru pusztításai nem okoztak olyan hanyatlást, mint az imperialisták szerették volna. Vannak nehézségek, de ezek nem leküzdhetetlenek és sikerül is leküzdenni őket. Ebben az új jáépitő munkában a szocialista rendszer segítette és segíti a szovjet népet, amely nagyserü lendülettel helyreállította lerombolt városait falvait, üzemeit és sikerrel valósítja meg az ötéves tervet, írja bevezetésül a „Pravda”.

A továbbiakban rámutatott, hogy a reakció nyílt támadásba kezdett a munkásság érdekeivel szemben. Igyekezik elvitatni tőle évtizedes harcokkal kivívott eredményeit. A hirmagyarok megemlítették, hogy az amerikai politikusok Európában járt egy csoportja nem áttalotta Párizsban kijelenteni, hogy a szakszervezetek akadályozzák meg azt, hogy az Egyesült Államok kölcsönt nyújtsanak Franciaországnak. Ez nyílt bevallása annak, hogy a Wall Street pénzmágnásai a kölcsönök ellenében likvidálni akarnák a szakszervezeteket és a munkásság jogait. A hirmagyarok befejezésül hozzáfűzte: még nem lehet azt mondani, hogy a kelet-európai államok már túljutottak minden nehézségen.

A LENGYEL PARASZTPÁRTI EGYÜTTMŰKÖDÉSRE KÉSZÜL A KORMÁNYAL?

VARSÓ. — A lengyel parasztpárt, amelynek a vezetője Mikolajczyk, néhány nap előtt külföldre szökött, kedden végrehajtóbizottsági értekezletet tartott. A lengyel hírszolgálati iroda varsói jelentése szerint az értekezlet megvitatta azt a javaslatot, hogy a lengyel parasztpárt tagjai és a párt kormányhü szakadárjai alakítsanak közös végrehajtóbizottságot. A szakadárrok remélik, hogy ezt a javaslatot elfogadják s ezzel megteszik az első lépést abban az irányban, hogy lehetővé váljék a parasztpártnak a kormányzaló együttműködése.

SFORZA OLASZ KÜLGY-MINISZTER AZ OLASZ-JUGOSZLÁV VISZONYRÓL

LONDON. — Sforza olasz külgy-miniszter Londonba érkezett. Az olasz-jugoszláv kapcsolatok jövőjéről szölvé, többek között kijelentette:

— Azt hiszem, felesleges az európai megbékélés ügyéről beszélni, ha a megbékélés nem kezdjük a szövetségünkkel.

Római jelentés szerint egyébként az új olasz szenátusnak 182 tagja lesz, tehát körülbelül minden 222.000 lakosra jut egy szenátor. Az új alkotmány egyik szakasza értelmében Olaszországot kezeletekre osztják fel. Minden ilyen kerület legalább 6 szenátor képvisel. Az elvez felsőház mebrzatlata 6 évre szól. Az alsóházat 5 évre választják és mintegy 600 képviselője lesz.

A nagy szocialista forradalom megmentette az országot a nyugattól való függéstől

— írja a „Pravda”

MOSZKVA. — A moszkvai rádió foglalkozott a kelet-európai új demokráciák szakszervezeteinek szerepével és ezek munkájával. Megállapította, hogy ezekben az országokban a szakszervezetek és az állambatalom kapcsolata egészen más, mint volt, felszabadulásuk előtt.

A szakszervezetek munkájából több jellemző eredményt hozott

fel és kijelentette, hogy ezek az eredmények, amelyek az új demokráciák államaiban mutatkoznak, annak tulajdonítható, hogy megváltozott a munkások és munkaadók viszonya. Alapjában ingott meg ugyanis a monopolkapitalista rend ezekben az államokban és a régi berendezkedés helyébe lépett új rend élre a munkásosztály került.

A nap hősei

A mai nap hőse: egy tanár, meg egy szentjókabeli egyetemi hallgató. A tanár mai napig úgy tudta, hogy Kolozsváron létezik egy Mórca Béla kollégium, ahol Mórca Zsigmond kollégisták laknak s ugyancsak Kolozsváron létezik egy Józsa Zsigmond athenaeum, ahol olcsó könyveket árulnak.

Az egyetemi hallgatóval pedig az a csoda esett meg, hogy amint egy befőttes üveget bontogatott az újságpapirból, megakadt a szeme egy cikkekén, melynek az volt a címe, hogy Budai Nagy Antal.

— Mond, öregem, ki volt az a Budai Nagy Antal? Úton-utfélen hallom és olvasom a nevét.

A társa, aki nyakkendőjét vasalt a sarokban, kimerítő válasszal nyugtatta meg a tájékozatlan ifjoncot.

— Biztosan valami negyvennyolcas muki lehet, azokat kapták ugy fel mostanában.

Ország-világ, szent habakuk! Tessék ezen csodálkozni vagy megdöbbenni. Mert az illető uriember nem a Marsból csöppentek ide. Ők a Bolyai Tudományegyetem hallgatói akik ingyen menzajegyet élveznek mindannyiunk nagyobb dicsőségére.

De, ha már ilyen furcsaságoknál tartunk, hadd örökössük meg azt is, hogy mint a társadalomtudományi karnak egyik szociológiai kérdőívéből kiderült, akadt az egyetemi hallgatók között olyan is, akinek kedvenc írása: Tolsztojevski.

Hozzá hasonló az a néprajzos ifjú, aki valamelyik vasárnap fogta magát és kiment a szomszédfaluba — ősi népmeséket gyűjteni. Mikor a hetvenéves parasztasszony elmondta, hogy itt a vége, fuss el véle, a lelkes fiatalember a fülehez hajolt és megkérdezte:

— Mondja, néni. Mik ebben a mesében a misztikus elemek? — (—)

HAVONTA KÉT RÉSZLET-BEN FIZETENDŐ A FORGALMI ADÓ a pénzügyminisztérium 459.773—1947. számú rendelete alapján. A hónap első 15 napjáig történő eladások után a forgalmi adó (cifra afaceri) ugyanazon hónap 20-ig, míg a hónap 15-e és 31-e közötti eladások után a forgalmi adó a következő hónap első 5 napja alatt fizetendő ki. Ez a rendelet vonatkozik azokra az iparvállalatokra is, amelyek a rendkívüli (exceptionalis) adót, valamint a számlabélyegyet (timbrul facturei) külön engedély alapján kimutatásokkal (borderou) fizetik.

HÁROM MAZSA BUZÁT rejtgetett. Magyarországi György tulkai malomtulajdonos. A nagyváradi törvényszék 3 évi börtönrre ítélte. Bonaci Gavril alsólugasi lakos bört rejtgetett. Másfél évi börtönrre ítéltek.

CSERMAK BÉLA, a királyhágómelléki református egyházkerület püspöke, magas életkorára való hivatalozással benyújtotta lemondását. Betegségére hivatalozással lemondott dr. Thury Kálmán, az egyházkerület főgondnoka is. Az egyházkerület közgyűlése mindkét lemondást elfogadta és elrendelte az új választást.

A FOGYASZTÁSI HELYSÉGEK a különleges adót (impozit exceptional) a pénzügyminisztérium 568.360—1947. számú rendelete értelmében 5 részletben kötelesek megfizetni. A kolozsvári pénzügyigazgatóság figyel-

A kolozsvári MNSZ hírei:

Október 29-én, szerdán délután 6 órakor VI. kerületi tisztújító közgyűlés a Motilor-uti református elemi iskolában.

Délután fél 7 órakor V. kerületi taggyűlés a szervezet Türr István-utca 36. szám alatti székházában.

Október 30-án, csütörtökön délután 6 órakor III/2 kerületi taggyűlés a Paris (volt Pap)-utcai elemi iskolában.

Délután fél 7 órakor IV/2 kerületi taggyűlés a hídelvei református parókia helyiségében. A gyűlés keretében dr. Cservény József előadást tart a kiütéses tifuszról.

Színházak és mozik műsora:

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Szerdán este fél 8 órakor: ... És átlépte a küszöböt. Napi bérlet 4 szám. Csütörtökön este fél 8 órakor: ... És átlépte a küszöböt.

Pénteken este fél 8 órakor Sallay Margit és Kallós József fellépésével: *Három a kislány*.

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA: CAPITOL: Emberek a havason. Díjnyertes magyar film. CORSO: Corveta K. 22j.

RIO: Dal a tüzipiros virágról. Linankosky Nobel-díjas regényének filmváltozata. Csak felnőtteknek. Román-magyar felirattal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Főszerepben: Edwin Adolphson, Jaga Tibold, Anna Lindahl. ROYAL: *Kerek Ferdi*. A mai kora haladó filmgyártás büszkesége. Főszereplők: Jávor, Egri M., Berki Lili, Vaszary Piri, Csontos Gyula. SELECT: *Adio Cherie*. Főszerepben: Danielle Daricux. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. URANIA: *A megbánás napja*. (Kolozsvári)

Olaru Constantin 60 vasúti kocsi olajmag szállítását engedélyezték Kolozs megyének

A jövő héten kezdődik az olajosítás

negyedéves orvostanhallgató Buzabán született s a kolozsvári román egyetemen kezdte meg tanulmányait. Most a budapesti Mocsary-kollégium tagja. Sok más társával együtt magyar fűnk közösségében készül az életre. Ez a román fiú nemrég a következőket mondotta budapesti élményeiről:

— Megvalósítottuk azt, amit sokan lehetetlennek tartottak és ami ellen mind a két nép reakciói küzdöttek: az őszinte baráti szellemet és együttműködést a román és magyar fiatalok között.

Mikor Budapestre kerültem, magyar kollégium a legnagyobb szeretettel fogadtak és mindenben segítségemre voltak. Akkor még egy szót sem tudtam magyarul. A budapesti egyetem szellemére jellemző, hogy olyan nyelven vizsgáztattam, amilyen akartam. Először franciául és románul vizsgáztam. De büszke vagyok arra, hogy mikor legutóbb megkérdezték, milyen nyelven akarok vizsgáztatni, azt feleltem: magyarul. Ma már ott tartok, hogy ha törve is, de ki tudom fejezni magam ezen a nyelven.

A Mocsary-kollégiumban teljesen ingyenes az ellátásom s az egyetemen is tandíjkezdvényt kaptam. A zsebpenzre valót pedig úgy kerestem meg, hogy ez év nyarán a győri vasgyárban vállaltam munkát.

Olaru Constantin őszinte szavaihoz nincs mit hozzáfűzni. Legfennebb annyit kell hozzátennünk, hogy a román és magyar nép fiatalok kölcsönös megismerkedése nem lesz hiabavaló. Őszintén és becsülettel csak azok tudnak élő tartalmat vinni az „együttélés” jelszavába, akik ismerik egymás értékeit és fogyasztóikait.

Olaru Constantin — mint mondtam — a nép orvosa akar lenni.

És emellett Mocsary Lajos zselémének hirdetője lesz a buzamegyei román nép közösségében. Azoknak táborát fogja növelni, akik nem divatból, vagy a kor szellem hatására szolgálják a romániai népek barátságát, mert a Mocsary-kollégiumban volt és lesz alkalmuk megismerni a magyar nép igazi arcát. A Mocsary-kollégium magyar tanulói pedig közvetlen közelről ismerhették meg a román nép fiát.

Mögötte cserepednek még néhányan a közös otthon nyugtató kollégiumban. S hozzá hasonlóan ezek is ama sokat emlegetett együttműködés apostolai lesznek.

KOLOZSVAR. — Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter kedden táviratilag engedélyezte a Kolozs megye részére összegyűjtött 60 vasúti kocsi olajmag kipróbálását. Az engedély alapján a megye gazdasági hivatalának vezetősége a napokban megkezdte az olajmagvak kipróbálását és valószínűleg a jövő hét folyamán megkezdődik az olajfajadagok kiosztása.

Kolozs megyében az elmúlt évben 2191 hektár területet vetettek be napraforgóval. Ezen a területen hozzávetőleges számítás szerint 120 vasúti kocsi napraforgómag termelt, amelyből 60 vasúti kocsit a termelők a közellátás részére hivatalos áron kötelesek beszállítani.

Az olajmagbeszállítás váromenyezerte befejezés felé közeledik. A gyűjtést az INCOOP, illetve a vele szerződést kötött olajmalmosok végezték, Kolozs megye területén a közellátás részére a mai napig közel 50 vasúti kocsi napraforgómag gyűlt be. A gyűjtés folyik.

Színház és Művelődés Irodalom és demokrácia

Gál Gábor írja az „Utunk” október 25-iki számában:

... A népi demokrácia visszazadja az ember egészséges iránt. Felszabadítja a dolgozó ember termelő és teremtő erőit és lehetővé teszi annyi rossz után, hogy végre ünnepelhessük mindazokat az emberi munkában találkozó, konkrét emberi tulajdonságokat, amik eddig is előrevitték a világot. Hagyománykincsünk, minden művelődésbeli örökségünk valódi értékelésének, megbecsülésének idejét hozta el ez a változás s „Az építésre mégis mi jövünk” jöslatainak a valóságát szabadtította fel számunkra. Ez a mi valóságfogalmunk s ez a valóság az író és irodalom nyersanyaga. Akinek ez a valóság az ügye, aki ebben a valóságban munkál, aki ennek a valóságnak a törekvéseit és a céljait a magáévá teszi, ebben az anyagban él és ezt az anyagot alakítja, ennek a valóságnak a diadalban való érleléséért, — az a népi demokráciával tart! Akinek ez az anyag közömbös, aki előtt ez az anyag idegen, aki hátat fordít ennek az anyagnak, — az a társadalmunk előrefejlesztésének fordít hátat. Idegen és másról beszél. Elveszett.

Az irodalmi egység értelmének ebbe a távlatba való beállítását talán beavatkozás az alkotás „privát” világába? Nem...

Kassák Lajos: „... és átlépte a küszöböt”

KOLOZSVAR. — Körültekintő rendezés, a darab különös, fojtott levegőjét maradéktalanul kifejező előadás, a színészek kitűnő ember- és jellemalakító játéka tolmácsolta a keddi esti bemutatón Kassák Lajos: „... és átlépte a küszöböt” című igényes kamarajátékát.

Eleven emberek, a valóságos élet alakjai mozognak a színpadon ebben a mesterial megírt és megdöbbentő igazságokat feltáró műben, amelynek az első kolozsvári előadásában a kitűnően összeválogatott együttes — Benes Ilona, Finna Márta, Galló Alice, Dorián Ilona, Papp Nusi, Seberi László, Flóra Jenő, Dancsó György, Lelek Gábor, Harag György, Török József és Faluvégi Lajos — lelkesen működött közre.

A darabot Kőműves Nagy Lajos rendezte, diszleitet pedig Szabács György tervezte. Az „... és átlépte a küszöböt” ma és csütörtökön is műsoron van.

Pénteken ismét a „Három a kislány” kerül színpadra, Sallay Margit operatőrenek, nőnek és Kallós Józsefnek, a Román Opera tenoristájának a fellépésével.

Kultur-hírek

A „Forum” mozgó, a Kolozsvári Egyesült Szakszervezetek Tanácsának a mozgószínháza ma este 9 órai kezdettel tartja avató díszelőadását. A Szabadságtér 24 szám alatt megnyíló új mozi rokonzenvező érdeklődés fogadja. Szent-Györgyi Albert könyve oroszul a moszkvai állami könyvkiadónál megjelent Szent-Györgyi Albert professzor „Az izom tevékenysége” című könyve. A műhöz Párnásy akadémikus írt előszót. A könyv 174 oldalon, 10.000 példányban jelent meg.

Világosság-Sport

Csütörtökön, az NB I. kilencedik fordulóján:

Kolozsváron: Vasas—Jiul mérkőzés lesz A Dermata Aradon, az U Ploestiben játszik

BUKAREST. — A Román Labdarúgó Szövetség az NB I. kilencedik fordulóját a román—lengyel mérkőzésre való tekintettel október 30-ra, csütörtökre tűzte ki. Az NB I. kilencedik fordulójára a Központi Játékvezetői testület a következő játékosokat jelölte:

Kolozsváron: Vasas—Jiul, vezető Mann Aurel (Nagybánya).

Aradon: ITA—Dermata, vezető Bogdán Andrei (Szatmár).

Ploestiben: FC Ploesti—Universitatea, vezető Freund Apaca (Bukarest).

Marosvásárhelyen: RATA (Dermata)—CFR (Temesvár), vezető Purcarete (Bukarest).

Medgyesen: MMSC—Szabadság, vezető Ceureanu (Bukarest).

Resicán: UDR—Ciocanul, vezető Picky Kroner (Bukarest).

Bukarestben: CFR (B)—Unirea Tricolor, vezető Alexandriu (Bukarest), Juventus—Hadsereg, vezető Tica Iliescu (Bukarest).

Az NB II. negyedik csoportjában csütörtökön a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Fogarason: Explosivii—Tisza, vezető Dore Ilie (Brassó). Dieső szentmártonban: Siela—Törökves, vezető Lungu (Udvarhely). Kolozsváron: CFR—Sodronyipar, vezető Nagy Emil (Nagyvárad). Tordán: CFR—CFR (Marosvásárhely), vezető dr. Dávid (Kolozsvár). Szatmáron: Sanitas—Surianul, vezető

Klein (Nagyvárad). Marosujváron: Solvay—CFR Piski, vezető Orosz Gábor (Kolozsvár). Kolozsváron október 30-án, csütörtökön, fél 2 órai kezdettel játszik le a CFR—Sodronyipar NB II. mérkőzést, míg a Vasas—Jiul mérkőzés fél 4 órakor kerül lejátszásra. A Vasas a következő összehelyezésben játszik a Jiul ellen: Costea — Nagy István, Szaniszló II.—Bálint, Demeter, Nistor — Taranu dr., Kovács IV., Kurkó, Ferenczi, Kovács V.

SPORTHÍRADÓ

A KERÜLETI labdarúgó bajnokságban ma, szerdán a következő elmaradt mérkőzések kerülnek lejátszásra: A városi kispályán fél 4 órakor: Textila—Olimpia, vezető Adorján, határjelzők: Polarczecki és Kiss. Az Egyetemi Stadionban fél 2 órakor: Monostor—Minarul, vezető Veszelowszky, határjelző Gál. Fél 4 órakor: Universitatea II—Vasas II, vezető Moldovan, határjelző Gavril. Szászfenesen: Nehézlövés—CFR II., vezető Delbács.

AZ ÉSZAKI LIGA tekőbajnokságainak keretében bonyolították le a Román Kupa küzdelmeket is. A bajnokságban a CFR-műhelyek csapata lett az első. 2. Villamosmü. 3. Balázs. 4. Pretenia (Torda). 5. Minarul (Egeres). A Román Kupa elődöntőjébe, melyet Temesváron tartanak meg, a CFR és a Villamosművek együttese került be.

ZSENGELLER GYULA, az Újpest válogatott csatára Olaszországba szerződött, ahol már vasárnap az AS Roma csapatában be is mutatkozott. A AS Roma az Atalanta együttesével játszott bajnoki mérkőzést és ellenfelét 4:1 arányban legyőzte. Az AS Roma első gólját Zsengeller szerezte.

MAGYAR vivők utaznak Stockholmba, ahol a Stockholm—Párizs—Budapest városok közötti versenyen vesznek részt. A magyar színeket dr. Verzsényi, dr. Rerrich, Hennvei és Dunai képviselik.

A LENINGRÁDBAN megtartott atlétikai versenyek során a női gerelyvetésben Meincina Claudia új világrekordot állított fel 50 méter 32 cm.-es dobásával. A régi világrekordot a moszkvai Anokina Ludmila tartotta 50 m. 20 cm.-rel. STOCKHOLMBAN befejeződtek az őtusa verseny küzdelmei, amelyet Svédország nyert meg. 2. Magyarország. 3. Finnország. 4. Svájc. 5. USA. 6. Franciaország. 7. Anglia.

Hatalmas tömeggyűléseken készül a temesvári népi találkozóra az ítélő magyarság

A Központi kiküldöttek megyei gyűléseken tájékoznak fel a politikai helyzetet s a megoldandó feladatokat

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség temesvári kongresszusának előkészítése országoszerte megkezdődött. A romániai magyarságnak a nagyjelentőségű találkozója valamennyi szervezetnek központi kérdése. De központi kérdése magának az itteni magyarságnak is. A kongresszust megelőzően minden megyében nagyarányú gyűlések keretében készül a temesvári kongresszusra. Legutóbb, október 28-án, a MNSz udvarhelymegyei szervezete tartotta meg előkészítő nagygyűlést, mely alkalommal Kacsó Sándor képviselő, országos alelnök tartott beszédet.

Az ezután megrendezendő előkészítő gyűlések sorrendjébe a következők:

November 2-án: Hunyad megyében Révi Ilona, a központi nőbizottság tagja, Kisküküllő, előadó: Balogh Edgár országos közművelődési felelős és Vass Márton központi titkár. Ugyancsak e napon tartja előkészítő gyűlést Fogaras és Beszterce megye.

November 9-én: Alsófehér, előadó Imets János. Bihar megye, előadó: Bányai László a politikai titkárság tagja és Borsi József központi kiküldött. Csik megye, előadó: Kurkó Gyárfás, országos alelnök és Csikó Nándor képviselő. Háromszék, előadó: Csákány Béla dr. képviselő és Káli János központi kiküldött. Máramaros, Szatmár, előadó: Takács Lajos dr. képviselő és Balogh Edgár, Szilágy, előadó: Csikó Lőrincz képviselő, Juhász Lajos, a MNSz politikai titkárságának tagja. Torda, előadó: Lászlár József a központi sajtóosztály felelőshelyettese és Szepesi Sándor központi kiküldött. Szamos megye, előadó: Szűcs Margit képviselő és Mezei Lajos országos szervező felelős, Kolozs megye, előadó: Kacsó Sándor és Gáll Kálmán.

November 16-án: Arad megye, előadó: Csákány Béla, Brassó, előadó: Bányai László, Krassó megye, előadó: a központ kiküldöttje, Nagykovács, előadó: Rév, Ilus, Szörény, előadó: Lászlár József és Temes megye, előadó: Takács Lajos dr.

Temesvár magyar szeretettel készül a MNSz kiküldötteinek fogadására

TEMESVÁR. — Az országos szervezetének elnöksége a következő felhívást bocsátotta ki: Magyar Népi Szövetség temesvári

„*Anyaszervezetünk, a Romániai Magyar Népi Szövetség 1917. évi országos nagygyűlését városunkban tartja meg november 20-á és 23-á között. Ez a nagy megtiszteltetés nagy feladatokat is jelent számunkra. Temesvári szervezetünk országos központi vezetőink mindenkor példamutatóként említették többi szervezetünk előtt. Demokratikus magyar vendégszeretetünkkel kell fogadnunk az ország minden részéből a városunk falai közé érkező MNSz-kiküldötteket.*”

Temesvár magyarsága a felhívásnak megfelelően máris nagyarányú előkészületeket tett a MNSz vezetői és az országos kiküldöttek fogadására. A legpárbeszédesebb részletekig kidolgozták a kongresszussal kapcsolatos tennivalókat, hogy a történelmi jelentőségű népi találkozó méltó ünnepélyességét és zavartalanságát biztosítsák.

Ujjászervezte tejszövetkezeti hálózatát a „Szövetség” Központ A marosvásárhelyi dolgozók naponta 1000–1500 liter tejet kapnak

MAROSVÁSÁRHELY. — A háború pusztításai komoly csapást mértek a tejszövetkezeti hálóra is. A „Szövetség” Központ által a 1930–1940 év között Maros és Udvarhely megyében kiépített tejszövetkezeti hálózata csaknem teljesen elpusztult. Ezeket a vidékeket az állatlátalmány is nagyrészt kipusztult, amit különösen súlyosá tett a múlt évi szárazság és ez az ujjáépítés nagy mértékben hátráltatta. Ennek következménye volt, hogy a „Szövetség” maros- és udvarhelymegyei vajgyárai, amelyek napi 30–35 ezer liter tej feldolgozására épültek, alig napi 1–2 ezer liter nyersanyaghoz jutottak.

A folyó évi jó termés és a stabilizáció lehetővé tették az ujjászervezés eredményes megindítását. Maros megyében céltudatos szervezőmunkával ismét munkába állították a tejszövetkezeteket. Ma már a tejmennyiség napról-napra emelkedik,

melynek eredményeképpen a „Szövetség” marosvásárhelyi „Transsylvania” vajgyára, a városi hatóságoktól nyert megbízás alapján ismét hozzákezdhetett a városi lakosság tejellátásának biztosításához is. A marosvásárhelyi dolgozók ma már naponta 1000–1500 liter pastörözött tejet kapnak a „Transsylvania” vajgyártól és a szervezési munkák befejeztével ez a mennyiség még lényegesen emelkedni is fog.

Megindul az udvarhelymegyei tejszövetkezeti ujjászervezése is. A „Szövetség” központ a székelykeresztúri vajgyár vezetésével Tékonia András bízta meg, aki a marosmegyei tejszövetkezeti hálózatot ujjászervezte. Remélhető, hogy irányításával és az illetékes hatóságok támogatásával rövidesen a székelykeresztúri vajgyár is komoly mértékben hozzájárulhat az élelmiszeri kérdések megoldásához.

Tul magasak a városi illetékek!

Vizsgálják felül a városi adókvitét — arányosítsák a dolgozók teherbírásához

KOLOZSVAR. — Az adókvitések körüli súlyos visszaélések után foglalkoznunk kell az ugyancsak túlméretezett és a város lakosságára súlyos teherként nehezedő városi adókkal is.

Általában a városi adóhivatal a lakbérhez arányított különféle illetékek és adók összegét oly magasán állapította meg, hogy annak megfizetésére a dolgozó rétegek számára szinte teljesen lehetetlen. Így a lakbérhez arányítva 32 százalék utcai takarítás, 30 százalék személtelhordás, 5 százalék utcai közvilágítás, 8 százalék tűzoltódíj járul. Azokban a házakban, ahol házfelügyelő van még külön 20 százalék jön mindehhez. Összesen tehát az évi lakbérrel felül még 75 vagy 95 százalék külön költség terheli Kolozsvár lakóit.

Ha ezekhez még hozzászámítjuk az ugyancsak magas vízdíjat, villanyáramfogyasztást, fűtést, akkor oda jutunk, hogy a dolgozó fizetésének több mint felét — és ez még a jobbik eset — csak lakásra költetheti.

Tehát az a dolgozó, akinek évi lakbéré 10 ezer lej, külön városi illetékek címén még legkevesebb 7500 lejt, vagy ha házfelügyelő is van, akkor 9500 lejt kell fizessen. Ehhez még nyugodtan hozzá lehet számítani évi 12.000 lej víz- és villanyáramfogyasztási díjat, valamint legalább még 12.000 lej fűtési költséget.

Ez a költség havonta elosztva közel 3500 lej, ami a mai fizetések mellett egy átlagos fizetésnek több mint a fele.

Az új lakbértörvény demokratikus szelleme a dolgozók számára igyekszik megkönnyíteni a terhek viselését, de valójában nem azért, hogy ezt az előnyt a városi hatóságok súlyos illetékekkel belemlegesítsék.

Akárhogy is boncolgatjuk a kérdést — csak azt a megállapítást lehet tenni, hogy a városi illetékek és adók megállapításánál éppen úgy nem vették figyelembe a városi lakosság teherbíróképességét, mint az egyéb adókvitések-nél.

Elismerjük azt, hogy a város nehéz anyagi helyzetben van és valahonnan elő kell teremteni a városi költségvetéshez szükséges összegeket. De ezt más formában is meg lehetett volna oldani, nemcsak a lakosság elképesztő megadóztatásával. Több olyan köz-

üzem volna, elkezdve a villany- és vízművektől, amit a város házikézelésbe véve jövedelmezőbbé tehetne, hogy ne beszéljünk a városi tejszárnyakokról, kenyérsütődékek, mésszárszék esetleges felállításáról, ami mind komoly jövedelmet biztosíthatna a város számára. Megfelelőbb kezeléssel mellett komoly jövedelmet jelentenének a városi birtokok is.

Gyökeres revízió alá kell venni és alaposan mérsékelni kell a csillagászati számokban megállapított városi adókat és illetékeket s arányosabban megosztani.

Lendületesen haladnak előre az őszi mezőgazdasági munkák

Kolozs megyében az egeresi járás vezet munkateljesítményével Megbüntetik az őszi szántás-vetés elhanyagolóit

KOLOZSVAR. — A vetési munkálatok országoszerte hatalmas lendülettel folynak. Az országos vetési munkálatok irányító bizottság legutóbbi gyűlése Szavulescu Traian földművelésügyi miniszter rámutatott, hogy az ország összes erőinek mozgósításával az elkészült őszi mezőgazdasági munkálatok az utóbbi hetek alatt nagyarányban előrehaladtak.

A mai napig az 1947–48. évi tervezet beteljesítésének 40 százalékát érte el az őszi gabonaszántás és 30 százalékát a búza-vetés.

Kolozs vármegye a vetési munkálatokat — mint megírtuk — 50 százalékban elvégezte. Október 23-ig búzával 22.092 hektárt, rozssal 1043 hektárt, árpával 66 hektárt vetettek be. Érdekes, hogy míg a vármegyében a búzavetési területnek csak 50 százalékát művelték meg eddig, rozssal a vetési területnek több mint kétszeresét vetették be. Őszi árpával a területnek alig 10 százalékát vetették be. A Mezőgazdasági Kamara vezetőknek véleménye szerint ennek az az oka, hogy az őszi árpát vetőmag a kemény télben kifagy. A szőlők az ősi árpát helyett tavaszi árpát ültetnek.

A mezői munkálatok a megyében rohamos lépésekkel haladnak előre. Mondotta a Mezőgazdasági Kamara igazgatója munkatársunknak: „Munkaerő és igavonó állat keltő számban van. Az időjárás a multheti viharok után jóra fordult. A legújabb me-

NOVEMBER HETEDIKÉRE

Magyar költő köszönti az orosz forradalmat

Gyóni Géza „Utolsó tánc” című verse

Most roppannak a roppant eresztékek;
Most bomlanak a bárgyú babonák,
Vágják már, vágják a szent kések
A zabolát, a zabolát.
Rettog a hajcsár; megfordult a csorda;
Papok, poéták fel az oltárokra!
Zengjen a völgy és minden bús halom:
Forradalom,
Téged szornjaztunk eleitől fogva.

Tealád ágyaz minden vércsatorná,
Könnymosta árok, verejték-folyó;
Penészes gög, úri tivornya,
Pince-salak, nyemor-kohó;
Tealád ágyaz minden arany-trágya,
Váihol gyűlik gyűlők garmadába —
Te kelsz belőle férnyel gazdagon:
Forradalom,
Nyomornak s fénynek lánghajú leánya.

Akít te ölelsz, első pad a zsarnok:
Dúsak érében megdermed a vér,
Tárnák mélyén hozsánna harsog:
Trónjára a nép visszatér!
Bújjik a hajcsár; ostort fog a csorda;
nyomor és búség most indul bírokra.
Forr a harag már minden katlanon —
Forradalom.
Te fütöd: Isten égő csipkebokra.

Szent ared előtt leborulok térdre —
Távolí bús nép keserű fia.
Uri herék sok rab cseléje
Jajgat hennem, mert rád kell várnia:
Rád, akít oly rég elnyomott az álom
(Uri beléndek altatott és mákony)
S most ébredsz frissen és fiatalon
Forradalom —
S végig táncolsz a vérszagu világon.

Krasnojarszk, 1917.

A bombasérült házak felét ujjáépítették Szamosujváron

Bokor András alpolgármester nyilatkozik az ujjáépülő város kérdéseiről

SZAMOSUJVÁR. — (Kiküldött munkatársunktól.) Hivatalos helyiségében kereste fel munkatársunk Bokor Andrást, Szamosujvár alpolgármesterét, hogy a kis város életéről, a megoldandó feladatokról nyilatkozzék.

— Első feladatunk nyilvánvalóan a demokratikus rend megszilárdítása városunkban is és az örködés, hogy semilyen demokráta köntösbe öltözött álhűség reakció, vagy fasizta aknamunkája az elért eredményeket veszélyeztetni ne tudja — kezdte nyilatkozatát Bokor András alpolgármester. — Ennek a feladatnak elvégzését természetesen csakis valamennyi szamosujvári hatóság és intézmény, valamint a demokratikus szervezetek tökéletes együttműködése biztosíthatja.

— Milyen a városi tisztviselői kar összetétele ilyen szempontból? — tesszük fel a kérdést.

MEGSZÜNTEK A SZEMÉLYI ELLENTÉTEK

— A létszámszökkenés alkalmával megfeszítotuk a várost az oda nem való elemektől és így ma már olyan munkatársakkal dolgozunk, akiknek munkáját a becsülettel ujjáépítési akarat jellemzi. Egy idejűleg megszűntek azok a személyi sur-

lódások is, amelyek idegességet szültek és a munkateljesítmény rovására mentek.

— Milyen eredményeket mutat fel Szamosujvár az ujjáépítés terén? Hiszen, mint legtöbb északerdélyi városban, itt is nagy pusztítást végeztek a visszavonuló fasizta alakulatok.

— Mindenekelőtt a lerombolt hidak helyére a Szamoson és az ugynevezett Kisszamoson négy új hidat építettünk. Ezek nem átmeneti megoldások, hanem modernül megalkotott nagy teherbírási hidak. A szétbomló polgári házak 50 százalékban felépültek és a felrobbantott egészségházakat várcsarnokokká alakítottunk át s megteremtünk egy nagy méretű, kövezett piacot is. A kis város-major, amely eddig elpusztult, ma újra áll. A négyköves városi malom ujjáépült és a gazdasági ujjáépítés szolgálatába állt.

FŐFELADATUNK A STABILIZÁCIÓ MEGVÉDÉSE

— Mik a legközelebbi feladatok?

— Főfeladatunknak a stabilizáció eredményeinek biztosítását, a szabatás könyörtelen letörését tekintjük. Ezen az országos fontosságú feladaton túl azonban személyes kérdésünknek tekintjük, hogy Szamosujvár ismét gazdag Szamosujvár legyen.

— Irigyeljük Kolozsvárt — fűzi hozzá Bokor András alpolgármester.

Majd látva afeletti csodálkozásunkat, hogy vajjon miért irigyeljük a mi városunkat, mindjárt folytatja:

— Igen, irigyeljük azért, mert Kolozsvár dolgozói a gáz bevezetésével kitűnő lefűtési körülményeket teremtettek, ami Kolozsvárt az ország „első önkéntes ujjáépítő városává” emelheti. Az önkéntes ujjáépítő munka különben Szamosujváron is folyik. A tisztviselők az iskolák növényekkel együttműködve önkéntes rohammunkával rendezték a „Kakavirósnak” nevezett kultúrát övezett utcát.

— Különben pedig a város vezetőinek munkája olyan, mint a háziatony otthoni rendtartása. Ha a butorok megvannak, ha rendszer és tiszta a lakás, természetesen vesztük. De ha a város vezetője nem teljesíti kötelességét és nem felel meg feladatának — akkor kitűnik a teadatelenség a háztáján s a polgár nem is szivesen megy haza — fejezi be nyilatkozatát Bokor András alpolgármester.

Felhívás a mérnökökhöz és a műszaki tanárokhoz

Az ország iparosításának kértében nagyarságunkra háruló külön feladat a Székelyföld iparosítása. E feladat megvalósítására kiváló gyakorlati és elméleti felkészültségű iparos ifjakra, műszaki vezetőkre van szükségünk. Magyar nyelvű ipari iskoláink kötelesege, hogy a kérdés gyakorlati megoldására megfelelő embereket neveljenek.

Tekintettel azonban arra, hogy számos ipariskolánk — s főleg a Székelyföldön működő ipari középiskolák — megfelelő szaktanárok hiányában nem tudják kellő

képpen teljesíteni feladatukat, a Magyar Népi Szövetség országos köznevelődési bizottsága felhívja a kello képzettséggel rendelkező magyar mérnököket, akik szívesen vállalnák tanügyi szerepet, hogy adataikat és pontos címüket a MNSz központi Intézőbizottsághoz (Kolozsvár, Mária királyné-utca 16 alá) küldjék be.

Ezton is kérjük mérnökinket, hogy a magyar ipari szakoktatás egyetemes érdekeit szem előtt tartva, minél többen jelentkezzenek.

Női gazdasági, háztartási és háziipari iskola nyílik Radnóton

Erzsébetváros és Radnót magyarság az együttélő népei testvérisége és az ország ujj. építése mellett sorakozik fel

DICSŐSÉNTMÁRTON. — A Magyar Népi Szövetség Kiskülföldi vármegyei szervezetei sorozatosan megtartott gyűléseken és értekezleteken adtak számot arról a munkáról, amelyet a demokratikus országrendet megbontani akaró reakció megsemmisítése és a nemzetiségek közötti egyetértés kimélyítése érdekében a közelmúltban elvégeztek.

Erzsébetvárosban a Magyar Népi Szövetség rendkívüli közgyűlésén Rác György, a MNSz központi kiküldöttje rövid előadásban ismertette a Magyar Népi Szövetség további munkaprogramját és hangsúlyozta, hogy az egész vármegye területén gyökereitől ki kell tartani minden nem haladó szellemű és újjáépítést akadályozó, egyénieskedő szellemet.

KATOLIKUS PLÉBÁNOS AZ EGYHÁZ SZEREPÉRŐL

A közgyűlésen résztvevő Sahin Bertalan örmény katolikus plébános is. Rámutatott a történelmi pártok politikájának súlyos következményeire. A végrehajtó szerv akkor a sovinizmusra nevelt ifjúság volt, de az egyházak sem volt

ak kivételek — mondotta. — Az új, demokratikus országrendben most az egyházaknak is meg kell találniuk az utat, amelyen haladva csakugyan hivatásuknak megfelelő szolgálatot teljesíthetnek.

Radnóton Rác György központi kiküldött és Demeter Károly vármegyei elnök vezették le a közgyűlést. A haladó szellem kibontakozásának ott a radnóti református esperes a legerősebb kéreklője.

A radnóti földműves iskola tanári kara ezzel szemben Kovács Béla igazgatóval az élen bevonta a földműves ifjúságot az ország újjáépítésének munkájába. Györfi Gyula, az állami magyarnyelvű egységes gimnázium igazgatója növények segítségével október 27-én egésznapos rohammunkát vett részt az iskolaépület átalakításának munkájában.

A Magyar Népi Szövetség szorgalmazására még az idei tanévben megnyílik a női gazdasági, háztartási és háziipari szakiskola első évi tanfolyama. Növendékei a falvak leányai lesznek, akik az iskola elvégzése után falu-nevelő munkát vállalnak.

Rend és demokratikus szellem a bejelentő hivatalban

KOLOZSVÁR. — Néhány percet töltünk a központi bejelentőhivatalban, Frimu Gheorghe kapitányt figyeljük, aki minden hozzáférhető kérdésre türelmesen adja meg a választ, közben gépies gyakorlatlalt végzi munkáját. Senki sem idéz többet asztala előtt, mint egy-két perc és máris megkapta a szükséges arcképes igazolványát.

Egy hadifogoly kerül a szobába. Nem tud románul. A tisztviselő már magyarul igazítja utba. Nem kaphat arcképes bejelentőt.

A foglyokra vonatkozó rendelkezések szerint nem adhatunk arcképes bejelentőt, mert állampolgárságuk tisztázatlan. Miután

idegen hadseregben szolgáltak, elvesztették román állampolgárságukat, demokratikus kormányunk azonban megadta a módot, hogy rövid időn belül visszanyerhessék állampolgárságukat — magyarrazza Frimu komiszár.

— Adjon be kérelmet a törvényszékhez — világosítja fel a volt hadifoglyot — melkkelje a szükséges okmányokat és két hét alatt meg fogja kapni az állampolgárságát. Akkor félóra alatt elintézzük mi is a kérését.

Az ügyfelekkel való bánásmód kifogástalan és udvarias. Bizony megváltozott itt is a szellem. Bejelentőhivatalunk demokratikus szellemben komoly munkát végez.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szög 15 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetéseknel 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4-5 lej. Házasság-levelezés 5 lej szavankint. Nyiltér szavankint 10 lej.

ADAS-VÉTEL

VESZÉK a legmagasabb napi áron varrógépeket, varrógépjékeket, varrógéplábakat, alkatrészeket, tüket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 5388

GYERMEKKOCSIT veszünk legmagasabb áron. „Unicom”. 5405

RÁDIÓ modern, új típusu, olcsón eladó. Forduló-utca 2. 5469

ÖNTÖTTVAS radiátor fűtést, 800 literes Lohier előadó. „Katoná”, Traian-ut 13 szám. 5485

ELADÓ 2 darab öntöttvas tágas kazán, egy cca. 22 négyzetméteres, egy cca. 10 négyzetméteres fűtőfelületű. Augustus 23-utca 3. 5566

TRAKTORT lével keresek megvételre. Cim: Dobriban borpince Marosvásárhely, Aliajiilor-utca 3. 5535

EGY hálószoba és ebédlő, kredenc eladó. Jugoszlávia (volt Taksony vezér) utca 16. 5590

100 MÉTER 80 mm-es öntöttvas nyomócsőver keresek megvételre. „Katoná”, Traian-ut 13. 5493

3.5 HP, 1400 fordulatszámmal villany-motor eladó. Megtekinthető Páris-utca 61 szám.

ELADÓ új, kemény- és fenyőfa anyag, használt teherkecsesi oldal és egy fűrészpáros kemence. Pata-utca 95. 5621

JOKARBAN lévő férfi tólikabát eladó. Cim a kiadóban. Gr. 5611

HALÓSZOBA olcsón eladó. Kis-utca 3, I. emelet. Megtekinthető délután 2-4 óráig. 5614

ELADÓK belföldi perzsaszőnyegeket, párnák, férfi versenyvázak kerékpár. Vennék antik stílbatorokat. Érdeklődni „Juno drogéria”, Jókai-utca 5. Délelőtt 11-1 óra között. 5621

ELADÓ ócska főzökemence, férfi ruha, kabát és női kabát, élelemért. Apafi-utca 101. 5610

SÜRGŐSEN eladó egy férfi téli- és egy női ámeneti kabát. Szentegyház-utca 4. földszint 3. 5600

Figyelem! Pénz!
Könyveket
állanóan vásárolunk.
UHU
Kolozsvár, Mária királyné-utca 34.

KÉTKARIKÁS főzökemence eladó. Vasile Lupu-utca 66. 5604

ELADÓ modern, kombinált szoba, konyhabutor, csillár, szőnyegek, márkás porcellánok. Cim: Méhes-utca 51. 5605

INGAFILAN-LAKAS

IRISZ-telepen eladó egy ház hely. Deportáltak-utja 100 szám. 5595

KOMFORTOS butorozott szobát keresek, pénzzel vagy élelmiszerekkel fizetek. Cimeket „Lehetőleg központban” jeligére. 5574

SÜRGŐSEN eladó Attila-negyedben beköltözhető 3 szoba modern összkomfortos ház. Gépész-utcában 3 hold részben gyümölcsös, 160.000 lejért. Központban üzlethelyiség 400.000 lejért. Ezenkívül különböző ingatlanok. „Procura”, Ratiu-utca 4 szám, az udvarban. 5612

MODERN 3 szobás komfortos, kertesi családi ház eladó a központban, Rákóczi-ut 38, Schwimmeréknél. 8-10 és 2-4 óráig. 5620

ÜZLETHELYISÉG szoba, konyhával sürgősen kiadó. Tănăsies Mihály-utca 65. (Cukorgyár-utcából.) Érdeklődni a délutáni órákban. 5603

LAKÁS ellenében egy szobától kezdve is, teherautóval elköltöztetem 80-100 kilométerig. Cim a kiadóban. 5611

DIÁKLEÁNYOK figyelmébe. Két vagy három diákleány, vagy egyetemi hallgató nő lakást kaphat (esetleg kosztal). Cim: Szentpéteri-utca 4, 2. ajtó jobbra. Délután 6-8-ig. 5607

SÜRGŐSEN eladó egy held gyümölcsös a Nádastéri szőlőskben. Cim: Csaba-utca 116. 5618

DIÁKLEÁNY lakást és ellátást kaphat természetbeni fizetés ellenében. Cim a kiadóban. Gr. 5602

LAKÁSNÁK, irodának, üzletnek alkalmas 3-4 szoba kiadó. Framis S. A., Mária királyné-utca 23. 5602

2 DIÁKLEÁNY butorozott szobát és ellátást kaphat természetbeni fizetésért. Cim a kiadóban. 5619

KISEBB üzlethelyiség a Széchenyi-téren trafiknak, korcsmának, vagy bármilyen másnak megfelelő, esetleg berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 5613

ALLAST KERES MINDENES házvezetőnőnek elment. Cim a kiadóban. 5629

ALLAST KAPHAT MÜVELT, ügyes nő, férfi huszerezrel közreműködhet. UHU, Mária királyné-utca 34. 5618

KÖLONFELEK VASÁRNAP este 7 óra tájban az Apafi-utcától az Apor-utcaig a Földész-utcaig elveszett egy félpár barna, 37-es sportcipő. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében juttassa vissza Földész-utca 13 szám alá. Kereskesékhöz. 5575

ELVESZETT Kun Rozália Szabó Ervin-utca 5 alatti lakos összes iratai. Kérem a becsületes megtalálót, fenti címre visszaküldeni szíveskedjék. 5608

ELLOPTAK 2656 számú kerékpáromat Kondor, János Zsigmond-utcai fűszerüzlet elől, este fél 7-7 óra között. Kérem a nyomravezetőt, magas jutalom ellenében értesítsen. Szabolcs vezér-utca 12, Bulgária-telep. 5615

ÖTEVES leányomat és 2 éves fiamat szegénységem miatt örökbe adnám. Fellegvári-utca 42. 5606

A „VICTORIA” Szövetkezet nagy nehézségek árán korlátozott mennyiségű szabad textilárut szerezett be. Összes tagjainkat nem tudjuk ezen áruból kiszolgálni, éppen a kis mennyiségre való tekintettel. Ezért az árut két részre osztottuk. Egyik részét a termelésben kiünt dolgozóknak togiuk juttatni. Azok a munkások loznak ebből részesülni, akik uiitásokkal, anyagmegtakarítással, a munka jobb megszervezésével, vagy különleges szorgalmukkal jelentős mértékben hozzájárultak a termelés felemeléséhez. Ezeket a dolgozókat a Szövetkezet keresztül ériesítjük róla, hogy mikor és hol vehetik át utalványaikat. A fennmaradó részt azoknak a dolgozóknak juttatjuk, akik szövetkezetünk munkáját belizetéseikkel a leghathatósabban támogatják. Ezek azon tagjaink, akik a kötelező üzletrészletlésésen kívül, a vásárlás időpontjáig legalább még egy üzletrészlet leigyezték és a vonatkozó bélyeg ket 500 lej értékben megváltják.

Minden ilyen tagunknak 5 (öt) méter szabad textilárura adunk utalványt.

Szabad textilárak árai:

D stin	— — — — —	lej 180.—
Fenita női szövet	— — — — —	„ 143.—
Flanel	— — — — —	„ 123.—
Tabatko	— — — — —	„ 163.— stb.

Üzletrészlet leigyeztethető és vásárlási utalványok kaphatók új textiláruházunkban (von Corvin) Dózsa György-utca.

„VICTORIA” SZÖVETKEZET

Az élelmiszerek kiosztásánál tapasztalható torlódások elkerüléséért, tisztelettel felkérjük tagjainkat, szíveskedjenek elárusító üzleteink bármelyikénél feliratkozni. A feliratkozás 1947. október 27, 28, 29, 30 és 31-én kell megtörténjen, a tagsági könyvecskék felmutatása mellett. Célszerű, ha tagjaink a lakásukhoz legközelebb fekvő elárusító helyeinknél iratkoznak fel. Elárusító helyeink pontos címei a következők:

1. sz. Str. Kossuth Lajos-u. 5. sz.
4. sz. Str. Malci Corvin—Mályás-u. 4. sz.
5. sz. Str. Cipariu (Heltai)-u. 3. sz.
6. sz. Str. Marinescu—Holdvilág-u. 60. sz.
7. sz. P. Mihai Viteazul (Széchenyi-tér) 5. sz.
8. sz. Str. Deportatilor (Külkajántó-u.) 60. sz.
9. sz. Str. Scortariilor—Csörtörö-u. 11. sz.
10. sz. P. 14. Iulie (Hétközér)-tér 12. sz.
18. sz. P. Martirilor—Mártírok-tér 3. sz.
19. sz. Str. Maramures (Zsigmond király)-u. 1. sz.
20. sz. Str. Regele Ferdinand (Mócsok)-útja 41. sz.
21. sz. Str. Caramidarilor—Téglás-u. 66. sz.
22. sz. P. Corvin (Dermata) 5. sz.
23. sz. Str. József Attila (Acélárnygár).
24. sz. Str. Pata-u. 105. sz.
26. sz. Str. Gruia (Andrássy)-u. 39. sz.
27. sz. Str. Heltai-u. 9. sz.

Csak a szabadidő-szalomban lévő árukat!

ELVESZTETT
jókedvét visszanyerheti, ha eljön a Magyar Népi Szövetség Kolozsvári Szervezetének második

Tarka Estjére

folyó hó 30-án este fél 7 órakor a Farkas-utcai székházba.

KÖZEMUKODNEK:

A Kolozsvári Koncert Szalonzenekar, a MNSz „Törekvés” dalárdája, a „Victoria” Szövetkezet szavalókórusa, Fekete Mihály, az Állami Magyar Színház tagja, Szabó Márta (ének), Szabó Mária (szavalt), Buzogány Jenő (furulyázás és magán jelenet), Lakatos Ferenc (hegedű), Topán Lulu és Szaboray Zoltán Kodály „Toborzóját” táncolják.

Zongorán kísér: P. Braun Ilonka. Konferál: Nagy Elek.